

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/L. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani štev. 11.467.

Osrednje glasilo državnih nameščencev in upokojencev.

M—č:

Občinski uslužbenci in njihove stanovske organizacije.

Ze pred vojno je med ljubljanskim mestnim uslužbenstvom vzklikla misel, da se osnujejo lastne stanovske organizacije, ki naj bi prirejale skupne prijateljske sestanke in po učne izlete, pospeševale stanovsko zavednost ter pripomogle do izboljšanja gmotnega položaja. V letu 1908. se je ustanovil »Krožek magistratnih uradnikov« ter nekoliko pozneje tudi še »Društvo pomožnega uradništva«, »Nižjega tehničnega osebja« in »Nižjega mestnega uslužbenstva«. Vse organizacije so takoj po ustanovitvi pričele uspešno delovati v dobrobit svojega članstva.

Kako velikega pomena so stanovske organizacije za mestno uslužbenstvo, se je posebno pokazalo leta 1913., ko so njihovi zastopniki sodelovali pri izdelavi in sestavi nove službene pragmatike ter s tem pripomogli, da je bila za tiste čase še dokaj dobro in moderno urejena. Tudi med vojno organizacije niso počivale in so morale marsikaterikrat odločno nastopiti, da so dosegle zaželeni namen. Z dobro urejeno aprovizacijo so skrbele, da članstvo in njihovi svojci v teh hudih časih niso trpeli pomanjkanja in lakote. Izposlovali so tudi večkrat izplačilo nabavnih prispevkov za nakup najnujnejših dnevnih potrebščin, obutve i. dr.

Povojne razdrapanje razmere so ljubljansko mestno nameščentvo prisilile k tesnejšemu združenju. Koncem leta 1919. se je osnovala »Zveza organizacij mestnih uslužbencev« z namenom, da brani skupne interese celokupnega mestnega uslužbenstva in da ustvarja koristne naprave socialnega značaja.

V prvih povojnih letih je »Zveza« večkrat nastopala skupno z državnimi nameščenci, sodelovala pri njihovih prireditvah in se udeleževala tudi pri bivši Nabavljalni za drugi »Samopomoč«.

Začetkom leta 1920. se je pričelo z akcijo za ustanovitev samostojne, na vzajemnem medsebojnem zavarovanju osnovane bolniške blagajne. Do tega koraka so ljubljansko mestno nameščentvo privedle nevzdržne povojne razmere in pa, ker je bila podpora občine, določena v posameznih proračunih za primere bolezni in smrti, tako malenkostna, da uslužbenstvo ni moglo kriti niti stroškov za zdravila, kaj šele za zdravila in bolnišnico ter izdatkov za pogrebe. Jasno je, da se je moralo mestno uslužbenstvo v takih primerih z iskanjem posojil izdatno zadolžiti, da je moglo skupno s podporo občine kriti vse zadevne izdatke. Še danes je veliko takih, ki morajo nositi občutna bremena za odplačevanje dolgov, nastalih ob raznih boleznih in ob smrtnih prilikah.

Hudi so bili boji, preden se je započeta akcija uresničila. Po daljših prizadevanjih, ob vsestranskih utemeljitvah in posvetovanjih se je končno posrečilo pripraviti občinsko upravo do tega, da nameravani ustanoviti »Bolniške blagajne« ni nasprotovala in ji ni odrekla svoje pomoči. Ta prepotrebna in res zelo koristna socialna institucija je pričela redno poslovati v letu 1921. in vrši še danes prav povoljno svojo vzvišeno nalogo. V lanskem letu je »Bolniška blagajna« kupila za odpočitek svojih članov obsežnejše in lepo urejeno bivše Tomanovo posestvo v Kamni gorici na Gorenjskem.

Uslužbenstvo mariborske, celjske in ptujske mestne občine je po prevratu ustanovilo svoje stanovske organizacije ter je takoj uvidelo potrebo navezanja prijateljskih stikov z vsemi občinskimi uslužbenci dravske banovine. Na pobudo mariborskih občinskih uslužbencev se je v mesecu februarju 1924. ustanovila »Zveza organizacij občinskih uslužbencev in upokojencev dravske banovine« s sedežem v Mariboru, ki se je pa pozneje prenesel v Ljubljano. Namen te zveze je pospeševati stanovsko zavednost, seznanjati se z delovanjem včlanjenih organizacij, s stanovskim gibanjem njihovega članstva ter z akcijami in stvarmi, katere so se pokrenile v svrhu izboljšanja gmotnega položaja, snovanja koristnih naprav in izprememb v administracijah posameznih občinskih uprav ter z vsemi zadevami, ki kolikor toliko zadevajo občinske nameščence sploh. V tem pogledu daje včlanjenim organizacijam tudi raznovrstna navodila. Na rednih letnih skupščinah, ki so se doslej izmenoma vršile v Mariboru, Ljubljani, Celju in Ptuj, se razmotriva položaj občinskih uslužbencev, se podajajo razni poučni referati ter vodijo razprave o izvedbi čim popolnejše organizacije celokupnega občinskega uslužbenstva naše države in o navezanju prijateljskih odnosov s sorodnimi organizacijami izven mej Jugoslavije. Letos bo pa Zveza priredila v mesecu juniju svojo skupščino v Trbovljah.

S pomočjo te Zveze se je 1. decembra 1928. ustanovilo v Mariboru »Društvo pokrajinskih občinskih uslužbencev« za bivšo mariborsko oblast s sedežem v Slovenjgradu, v Ljubljani pa 2. junija 1929. enako društvo za bivšo ljubljansko oblast s sedežem v Trbovljah. Obe ti dve društvi prav pridno delujeta in zaznamujeta že v marsikaterem pogledu lepe uspehe. Na obeh ustanovnih skupščinah se je med drugim ugotovilo, da je še veliko poklicnih občinskih uslužbencev, pri katerih službeno razmerje napram njihovim občinam še vedno ni urejeno in so v tem pogledu popolnoma prepušteni dobri volji posameznih občinskih odborov ter se jim vsak dan lahko zgodi, da jih brez pravega povoda postavijo na cesto ter pahnejo z njihovimi rodinami vred v pomanjkanje in bedo. Polagoma bo treba skrbeti, da posamezne podeželske občine sklenejo s svojimi uslužbenci posebne pogodbe, odnosno zanje uveljavijo službene pragmatike, kakršne že obstojajo v nekaterih večjih podeželskih mestih bivše mariborske in ljubljanske oblasti. Na drugi strani bo pa zopet treba gledati, da pridobijo posamezne občine čim sposobnejše uslužbence, katerih uradovanje bo zanesljivo, brezhibno in v korist občin. Najboljše bo vsekakor, da se za te uslužbence odprejo v svrhu enotnega uradovanja in pridobitve splošnega upogleda v vse panoge občinskega gospodarstva posebni tečaji na sedežu banske uprave, ker le na ta način bodo občine kot najmanjše edinice države res lahko dobro upravljane.

Nameravano uveljavljanje novega občinskega zakona in novo nastali položaj v naši kraljevini sili celokupno občinsko uslužbenstvo naše države še k tesnejši združitvi in medsebojnemu spoznavanju ter zblizanju. Že

v mesecu februarju 1924. se je stvoril v Beogradu pripravljalni odbor za osnivanje »Saveza«, v katerega naj bi vstopile vse obstoječe organizacije občinskih uslužbencev. Ostalo je pa samo pri nameri in ni dovedla ta akcija do resnejšega, uspešnejšega rezultata. Šele na lanski skupščini v Ptuj, katere so se udeležili tudi zastopniki občinskih nameščencev izven dravske banovine, se je stvoril »Akcioni odbor za pripravo Saveza organizacij službenika gradskih i seoskih opčin kraljevine Jugoslavije«. Ta Akcioni odbor je pod predsedstvom magistratnega nadsvetnika Govčkarja pričel takoj po ptujski skupščini z resnim in smotrenim delom ter se je že na svoji prvi seji, ki se je vršila v mesecu januarju t. l. v Zagrebu, prijavil v »Savez«, v katerega so prijavi svoj vstop:

1. Zveza organizacij občinskih uslužbencev in upokojencev dravske banovine.
2. Društvo gradskih namještenika v Zagrebu.
3. Društvo činovnika in stalnih nameštenika općine grada Sarajeva.
4. Udruženja općinskih činovnika za Srbijo in Crno goro.
5. Zemaljsko društvo općinskih činovnika Hrvatske i Slavonije.
6. Udruženje općinskih beležnika bivše bačke županije.
7. Udruženja općinskih beležnika bivše beogradske županije.
8. Zadruga općinskih činovnika za Dalmacijo.

Vse v Savezu včlanjene organizacije štejejo danes okrog 5000 članov in se bo število v doglednem času še izdatno povečalo, ko se bo izvedla podrobna organizacija v vseh občinah naše države, v katerih vrši občinske posle gotovo okrog 25.000 do 30.000

uslužbencev. Ta naloga pa seveda ne bo tako lahka in se bo mogla izvršiti le postopoma korak za korakom. Stremiti bo treba za tem, da se vse obstoječe stanovske organizacije, katerih delokrog je danes preobširen in neokreten, sčasoma razidejo in osnujejo nova društva po banovinah, in sicer ločeno za mestne uslužbence avtonomnih mest ter za podeželske občinske uslužbence. Te nove preтворjene organizacije naj bi potem v vsaki banovini osnovala svoje »Zveze«, katere naj bi tvorile »Saveze«. Le na podlagi teh smernic se bo društveno življenje lahko najlepše razvijalo in dovedlo sčasoma do onih uspehov, katerih se občinsko nameščentvo nadeja.

Administracija in prilike v posameznih občinah so danes tako različne, da se v vsakem kraju posluje drugače in ni v tem pogledu prav nobene enotnosti. Vsaka občina in vsak občinski uslužbenec posluje po svoje ter napravlja s tem kaos še večji. Treba bo vsekakor v najbližji bodočnosti izvesti temeljito reorganizacijo občinskih uprav z izdajanjem enotnih smernic ter s popolno ureditvijo vprašanj, ki zadevajo občinske uslužbence. Naloga Saveza ter uslužbencev bo, da pri teh stvarih sodelujejo in jim posvetijo vse svoje moči, ker bo le dobra ureditev občin dovedla do pravega občega blagostanja.

V mesecu avgustu ali septembru t. l. bo priredil »Savez« svojo prvo glavno skupščino v Sarajevu, na kateri se bodo razmotrivala vsa pereča vprašanja in ustvarile smernice za bodoče smotreno delo.

S tem je podan kratek splošen pregled gibanja občinskih nameščencev, katerim želimo na njihovi daljni poti obilo uspehov.

Draginjske doklade upokojenih orožnikov.

(Načelna razsodba državnega sveta.)

Z razsodbo od 10. septembra 1929., št. 17.794 je državni svet glede draginjskih doklad orožnikov, upokojenih po določilih zakona o orožniškem pokojninskem skladu od 28. februarja 1922. razsodil tako-le:

»Državni svet je v svojem IV. oddelku razmotrival tožbo T. A. in ostalih upokojenih orožnikov zoper rešenje ministrstva za finance (gen. direktorja drž. računovodstva) od 13. decembra 1926., D. R. št. 169.109/26, s katerim mu je bila odbita zahteva, da se mu izplačajo draginjske doklade po odločbi ministrskega sveta D. R. št. 107.201 od 8. oktobra 1924. in je prošil tako tožbo, kakor tudi rešenje in ostale spise, med njimi tudi ministrov odgovor na tožbo, poslan s spisom od 13. maja 1927., D. R. št. 52.543, in razsodil, da se izpodbijano rešenje ne sklađa z zakonom in teh razlogov:

Odkar je rešenje ministrskega sveta D. R. št. 107.201 stopilo v veljavo, prejemajo vsi drž. upokojenci in upokojenke tudi draginjske doklade po določbah tega zakona in to vsi brez izjeme.

Po tem bi se morali torej tudi upokojenim orožnikom določevati draginjske doklade po predpisih tega rešenja ministrskega sveta, s katero je bila izmenjana točka 2. čl. 17., zakona o orožniškem pokojninskem skladu.

Zato obrazložitev izpodbijanega rešenja finančnega ministrstva od 13. decembra 1926., D. R. št. 169.109 ni osnovana v zakonu, s katerim se orožnikom, upokojenim po zakonu o orožniškem pokojninskem skladu odreja pravica do drag. doklad po rešenju ministrskega sveta D. R. št. 107.201, češ,

da njim pripadajo še naprej doklade, po točki 2. čl. 17. prejšnjega zakona o draginjskih dokladah, navedene v členu 27. in 31. zakona o orožniškem pok. skladu. To pa iz razloga, ker je to specialni zakon, ki se ni mogel izmenjati ali dopolniti na način, kakor je bilo izdano rešenje ministrskega sveta D. R. 107.201.

V tem pojasnilu stoji, da je prav v tem specialnem zakonu izrecno določeno v čl. 27., oziroma 31., da morajo ti upokojeni orožniki prejemati »tudi sorazmerno draginjsko doklado kakor vsi ostali upokojeni drž. uslužbenci« po točki g) čl. 17. splošnega zakona o draginjskih dokladah drž. uslužbencev. S tem, da je točka g) čl. 17. splošnega zakona samó navedena v nekem specialnem zakonu, še ni prenehal biti splošno veljaven predpis, niti je postal specialna norma, temveč ostal isto, kar je dotlej že tudi bil, to je pa eden predpisov zakona o draginjskih dokladah od 28. februarja 1922. Ta je po pooblastitvi čl. 51 istega zakona mogel biti izmenjan, kakor tudi vsi ostali, z rešenjem ministrskega sveta, kakor je bil izmenjan dne 8. oktobra 1924. z vsemi ostalimi. To je tudi sama gen. direktorja drž. računovodstva v spisu od 10. oktobra 1924., D. R. št. 107.201 poudarila z besedami: »Ta odločba ministrskega sveta, ki ima moč zakona, popolnoma zamenjuje vse predpise zakona o draginjskih dokladah od 28. februarja 1922. in od 20. marca 1922. z vsemi njihovimi izmenjavanji in dopolnitvami, kolikor so ti predpisi urejali pravico do draginjskih doklad in veličino draginjskih doklad drž. upokojencev in upokojenk.«

Prav iz čl. 27. in 31. specialnega zakona o orožniškem pokojninskem skladu se vidi, da se glede draginjskih dokladov ni hotelo izdati specialnih predpisov, temveč se je izrečno pustilo, da se jim draginjska doklada določi kakor vsem ostalim drž. uslužbencem, po splošnem zakonu.

Ni ga pravila pravne interpretacije, s katerim bi se moglo opravičiti pravno naziranje, da je tudi po objavi rešenja ministrskega sveta D. R. št. 107.201 izjemoma ostala točka g) člena 17. zakona od 18. februarja 1922. še naprej v veljavi za orožnike, upokojene po zakonu o orožniškem pokojninskem skladu, kakor to trdi izpodbi-jano rešenje. Taka izjema je nasprotno uprav povsem celó izrečno izključena tudi že s samim besedilom specialnega zakona, kakor bi bila izključena taka izjema v slučaju, če bi bile doklade s takim rešenjem ministrskega sveta zmanjšane.

Odgovor na tožbo navaja avtentično interpretacijo, čl. 164. fin. zakona za l. 1927./28. in njegovo — baje — retroaktivno moč kot razlog, da se tožba odbije. Toda s tožbo se pobija rešenje fin. ministrstva od 13. decembra 1925., izdano torej več nego leto dni prej, nego je bil izdan čl. 164. fin. zakona, kar se je zgodilo konec marca 1927. leta. Ta tožba je bila poslana fin. ministrstvu v odgovor 11. marca 1927.,

odgovor na tožbo pa je bil podan šele 13. maja 1927.

Drž. svet členu 164. fin. zakona za l. 1928. ne more priznati značaja in sile avtentične interpretacije, ker tudi o tem ni niti govora, temveč je treba predvsem ta predpis smatrati za nov zakonski predpis, ki je stopil v veljavo ob istem času, kakor vsi ostali predpisi tega finančnega zakona.

Možno je, da je vseskozi nepravniško mišljenje, na katerem je bilo zasnovano rešenje fin. ministrstva od 13. decembra 1926., D. R. 169.109 povzročilo tudi sličen predpis čl. 164. finančnega zakona. Toda to ne more biti niti povod, da bi se mu priznal značaj avtentične interpretacije, temmanj pa še rektroaktivna sila, temveč bi moglo to baš nasprotno služiti kot razlog, da se prav tak predpis, kakršen je čl. 164. fin. zak. derogira kot skoz in skoz neosnovan.

Vsekakor, tudi če bi ostal še nadalje v veljavi, izpodbijano rešenje ne more delj veljati, ker je iz navedenih razlogov izdano v nasprotju z zakonskimi predpisi.

Zato državni svet na temelju čl. 17. in 34. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih in oziraje se na takсни zakon razsoja:

da se rešenje finančnega ministra od 13. dec. 1926., D. R. št. 169.109/26 razveljavi.

njenju ministrstva za vojsko in morinarico z dne 25. junija 1925., D. R. št. 15.571.

7. za arzenalske delavce, njih vdove in sirote, ki so upokojeni po starih predpisih po rešenju ministrstva

za finance z dne 1. avgusta 1927., D. R. št. 66.718.

8. Upokojenim duhovnikom se izplačuje draginjska doklada po uredbi D. R. št. 88.900 z dne 28. julija 1925. (»Uradni list« št. 80 ex 1925.).

Odločbe glavne kontrole.

Sprejemanje in izdavanje depozitov,

Glavna kontrola je premostrila stavljeno vprašanje, da li je treba listine o prejemanju in izdajanju depozitov iz državne blagajne predložiti krajevni kontroli v pregled in odobrenje (vizum), ter je odločila: da je za izdajanje depozitov iz državne blagajne treba pregleda in pritrdila (viza) krajevne kontrole.

To odločbo utemeljuje glavna kontrola s predpisom člena 113. zakona o državnem računovodstvu, po katerem depoziti, ki se nahajajo v državni blagajni, predstavljajo državni dolg, katerega upravlja državni uradnik s polno obveznostjo države napram osebam, katerim pripadajo. Utemeljuje ga tudi z določbo čl. 59. zakona o glavni kontroli, po kateri je pregledovalec računov dolžan, da pregleda dokumente o prevzemu in izdajanju iz državne blagajne. — brez obzira, če se ta izdatek vrši iz državne gotovine ali pa iz depozitov — in da izda svoje odobrenje, kadar ugotovi, da je izdatek utemeljen v zakonu.

Prednja odločba se dostavlja tej kontroli zaradi znanja in upravljanja z naročilom, da je zoper predlagatelje računov, ki bi izdajali depozite iz državne blagajne brez pregleda in odobrenja (viza) krajevne kontrole, podvzeti zakonite korake.

Iz splošne seje glavne kontrole od 8. novembra 1929., št. 89.130.

Tehnične sekcije in predlaganje stavbnih situacij.

K vprašanju neke krajevne kontrole, dali je treba, da tehnične sekcije za podjetniške in stavbne posle predlagajo razen situacij še račune, je glavna kontrola odločila: da poleg situacij ni treba predlagati nobenih računov, ker v odst. II., čl. 115. pravilnika za poslovanje računovodstvenih oddelkov pri finančnih direktorijah, ki govori o tem, kakšna mora biti stavbna situacija sploh ni govora o računih.

Prednje se dostavlja krajevni kontroli zaradi znanja in da se ravna po tem.

Iz seje glavne kontrole z dne 5. novembra 1929., št. 94.184.

Izplačevanje draginjskih dokladov.

V naslednjem objavljamo pregled vseh uredb, odločb in predpisov, po katerih se določajo in izplačujejo na področju ljubljanske finančne direkcije državnim uslužbencem, aktivnim in upokojenim, draginjske doklade. Ti predpisi so prav različni in zelo mnogoštevilni. Zato bi bilo prav in bi vso upravo znatno poenostavilo, če bi se namesto teh posebnih, čisto med seboj docela nasprotujočih si predpisov za posamezne stroke in vrste državnega uslužbenstva, obravnavalo vse izplačevanje draginjskih dokladov po skupnih enotnih vidikih. Predvsem bi bila v ta namen potrebna ena sama uredba, ki bi združila vse te doslej precej različno obravnavane predpise.

Določajo se pa na ozemlju Dravske finančne direkcije draginjske doklade po sledečih predpisih:

I. Vsem aktivnim državnim uslužbencem se nakazujejo draginjske doklade po odločbi ministrskega sveta z dne 17. aprila 1924., D. R. št. 42.300, odnosno zmanjšane (za nekdanje »odtegljaje za poplavlence«) po uredbi z dne 23. julija 1926., D. R. št. 99.000.

Uslužbencem finančne kontrole pa se nakazuje poleg teh draginjskih dokladov še dopolnilna osebna draginjska doklada po čl. 44., tč. 4 zakona o organizaciji finančne kontrole z dne 25. aprila 1925., ki je bila prav tako zmanjšana po citirani uredbi.

II. Upokojencem in njihovim rodbinam se izplačujejo osebne in rodbinske draginjske doklade po sledečih uredbah:

1. Po sedaj veljavnem uradniškem zakonu iz leta 1923. upokojenim uslužbencem in njihovim rodbinam se nakazuje doklada po odločbi ministrskega sveta z dne 17. aprila 1924., D. R. št. 42.300 v zvezi s čl. 7. odločbe D. R. št. 107.201 ex 1924. ter uredbi z dne 23. julija 1926., D. R. št. 99.000.

2. Po starih predpisih upokojenim uslužbencem in njihovim rodbinam se izplačuje doklada po odločbi z dne 8. oktobra 1924., D. R. št. 107.201.

3. Upokojenim delavcem (provizijonistom) bivše državne cinkarne v Celju in bivšega državnega živorebrnega rudnika v Idriji se izplačuje doklada po uredbi z dne 29. septembra 1920., D. R. št. 130.000.

4. Upokojenim delavcem železnice in njihovim rodbinam se izplačuje doklada po uredbi ministrstva za promet št. 984/I-1 ex 1922. in z dne 11. junija 1922., M. S. št. 10.716/1922

5. Po novem zakonu upokojenim oficirjem, njihovim vdovam in sirotam se izplačuje doklada po uredbi z dne 23. januarja 1924., D. št. 7500, dočim

6. za podoficirje, njihov vdove in sirote, ki so upokojeni po novem zakonu se izplačuje doklada po obja-

Mednarodna Zveza duševnih delavcev.

»Zveza duševnih delavcev« ima namen, da pospešuje, ščiti in brani idealne in materialne interese duševnih delavcev, t. j. takih delavcev, ki v svojem življenjskem poklicu delujejo pretežno na podlagi svojih intelektualnih sposobnosti.

1. Po svetovni vojni so se začele širiti zveze duševnih delavcev. Zlasti je važna zveza duševnih delavcev — Confédération des travailleurs intellectuels — v Franciji, kjer se je ustanovila leta 1920. Duševni delavci so namreč videli, da se pri sklepanju miru v Parizu leta 1919. ustanovil Mednarodni urad dela — Bureau international du Travail — s sedežem v Ženevi, ki se ozira na organizirano delavstvo držav, ki so članice Društva lige narodov. Ravnatelj tega Mednarodnega urada dela je znani sociolog Albert Thomas (bivši francoski minister), ki je dne 10. decembra t. l. pozdravil ljubljansko Glasbeno Matico na njeni turneji v Ženevi in rekel, da dobro pozna Jugoslavijo, ker je njegova najstarejša hčerka poročena s srbskim uradnikom v Beogradu.

Duševni delavci pri tem uradu dela v začetku niso prišli prav v poštev, ker niso imeli takih organizacij kot ročni delavci. Zato so se začeli organizirati po raznih državah.

Na iniciativo francoske Zveze duševnih delavcev se je leta 1923. ustanovila Mednarodna zveza duševnih delavcev — Confédération internationale des Travailleurs intellectuels (C. I. T. I.), v katero je vstopilo osem zvez iz osmero držav. Sedež mednarodne zveze duševnih delavcev je tam, kjer je sedež njenega glavnega tajnika. Do sedaj je bil glavni tajnik pariški odvetnik Louis Gallié. Zato je dozdaj njen sedež Pariz, kjer biva obenem tudi več zastopnikov duševnih delavcev iz drugih držav, ki so lahko pomožni tajniki in odborniki glavnega odbora. Francoski duševni delavci so bili dozdaj najbolj agilni za delo teh zvez, zato je primerno, da je sedež zveze Pariz, ki je nekako svetovno središče duševnega dela. Namen Mednarodne zveze in narodnih zvez duševnih delavcev je strogo samo strokovno, gospodarski ali socialen in se načeloma ne spušča na politično ali religiozno polje. Te zveze duševnih delavcev so privatne, ne od države ustanovljene in ne od nje vzdrževane.

Na povabilo glavnega tajnika MZDD z dne 20. oktobra 1923. se je dne 30. decembra 1923. ustanovila »Zveza duševnih delavcev v Sloveniji« s sedežem v Ljubljani. Univ. profesor

RUPNIK VINKO:

Med severnimi brati.

Turneja učiteljskega pevskega zbora po Čehoslovaškem.

26. III. — 7. IV. 1930.

(Konec.)

Po skupnem slikanju pred gledališčem se razidemo po prenočiščih, to pot spet v vojašnice. Večerni koncert, ki se vrši v mestnem gledališču ob 19. uri, je ponoven dokaz, da je jugoslovansko učiteljstvo izbralo pravo pot, ko je poneslo svojo pesem med brate na Čehoslovaško. Po večerji sledi prijateljski sestanek z ondotnim učiteljstvom. Dragi tovariši in tovarišice! Hvala Vam za krasni užitek, ki ste ga nam nudili s klavirskimi in vijolinskimi točkami ter solospeli. Le žal, da smo Vas morali prekmalu zapustiti.

Dne 2. aprila se odpelje naš zbor v Olomuc. Na postaji godba in mnogo občinstva. Pozdravijo nas različni zastopniki, med temi vojaški dostojanstveniki in gospod dr. Bohuš Vybiral, ki mnogo prevaja iz slovenske literature v češčino, posebno Cankarja. Cestna železnica nas popelje v prenoči-

šča: pevce v vojašnice, pevke v kolegij. Vojaštvo je spet postrežljivo kot v Budejovicah. Kratkemu oddihu sledi kosilo v Narodnem domu in poklonitev pevskega zbora mestnemu županstvu in generalu g. Weisu, ki sta prevzela protektorat nad koncertom v Olomucu. Sprejme in pozdravi nas župan z dolgim govorom. Pri tej priliki prejme vsaka pevka šopek cvetic v dar. Skupni odhod pred mavzolej, kjer so shranjene kosti 1200 jugoslovanskih vojakov, spremlja številno prebivalstvo. Mavzolej, grobnica naših za svobodo padlih vojakov-junakov, je podoben grškemu templju. Svečano nas sprejmejo ponosni stebri. Tišina vlada v kapeli. Po stenah visi na stotine spominskih trakov, med njimi največ čehoslovaških. Ponoven dokaz velike bratske ljubezni severnih bratov do Jugoslovancov. Nad stebri pa blesti zvesta prisega čehoslovaškega naroda: Vernost za vernost, ljubav za ljubav!

Pred koncertom v Narodnem domu nas obišče general g. Weis, pozdravlja joč nas in želeč nam največjega uspeha. Zelo obširna dvorana je polna občinstva, ki z največjim navdušenjem sprejema in pozdravlja jugoslovanske pesmi, zboru samemu pa poklonijo razna

društva srebrn venec iz lipovih listov in z zlatimi trakovi, na katerih so gravirana imena darovalcev: Učiteljske jednote Olomuško-Sternberške, pevskega zbora »Žerotin«, ČJ lige in Sokola. Po koncertu nas združijo skupna večerja, pri kateri nam prepeva moški zbor »Žerotin«. To so bili nepozabni trenutki navdušenih napitnic in krasne zabave, ki jo pa žal moramo prekiniti, ker zbor odpotuje zgodaj jutraj v Brno.

V Brnu, kamor dospemo 3. aprila jutraj, nas pozdravi cela vrsta zastopnikov mestne občine, učiteljstva, lige, pevskih društev, slovenskih akademikov in drugih društev. Za naše gostovanje je določena dvorana Stadiona, največja v Brnu sploh. Kljub nemalim naporom dolge poti do Brna, nastopi zbor popolnoma pomlajen ter doseže baš v Brnu vrhunec svoje turnee. Za priznanje dobi zbor sedem krasnih vencev. Pri svečanem banketu pojo jugoslovanski akademiki, ki strežejo svojim rojakom na vse načine. Ker je drugi dan prost oziroma namenjen za ogled mesta, traja zabava pozno v noč.

Dan 4. aprila je kisel in oblačen. Vendar se pevci in pevke ne ustrašijo dežja, ampak odidejo na mrki grad

Spielberg nad mestom. Tu je bila nekdanja državna jetišnica s hudimi ječami in mučilnicami globoko pod zemljo. Mučne misli na strahotne prizore, ki so se odigrali v teh podzemskih prostorih, zabriše veličasni sprejem v najmodernejši dekliški šoli v Brnu. Deklice tvorijo z zastavicami gost špalir po stopnicah ter prepevajo: Naprej zastava Slave! Po ogledu šole dobi zbor, oziroma dirigent šopek cvetic v znak ljubezni moravske mladine.

Ogled tovarne godbenih instrumentov, zlasti pihal — Jožefa Liedla, dokazuje, kako visoka je industrija glasbil v Brnu. Veliko poslopje zavzema več delavnic, v katerih izdelujejo vse instrumente za godbo na pihala, gosli, klavirje in harmonike.

Nekako zatočišče v Brnu živijo jugoslovanski akademiki in drugih naših rojakov, je vinska klet našega konzula Viškovića poleg razstavnega prostora. Klet tvorijo trije po 90, 60, in 42 m dolgi rovi natlačeni z velikimi sodi, med katerimi vsebujejo največji okoli 400 hl vina od opola, žilavke preko malage in proška do lacrimae Christi in sladkega Samosa. To je res prava jugoslovanska klet na čehoslovaških tleh. Tudi naš zbor je deležen

dr. Leonid Pitamic ji je bil predsednik do svojega imenovanja za jugoslovanskega poslanika v Washingtonu, to je do februarja 1929. Njegov namestnik v predsedstvu je univ. prof. dr. Matija Slavič.

Nekaj dni pred ustanovitvijo Zveze duševnih delavcev v Sloveniji so na obnem zboru Osrednje zveze državnih nameščencev v Novem Sadu sklenili ustanoviti državno zvezo duševnih delavcev z imenom Narodni savez umnih radnika (NSUR). Ljubljanska zveza je dobila pravila Narodnega saveza umnih radnika ter predlagala nekatere spremembe, v glavnem ustanovitev pokrajinskih sekcij. O priliki obnega zbora Osrednje zveze državnih nameščencev 20. aprila 1925. v Ljubljani se je vršil ustanovni občni zbor Narodnega saveza umnih radnika. Vsi predlogi Zveze DD SI so bili sprejeti in ZDD SI je pristopila k Narodnemu savezu umnih radnika kot pokrajinska sekcija za Slovenijo. Konstituirala se je tudi beogradska sekcija, ki pa še ni stopila v stik z duševnimi delavci prostih poklicev, in še tudi ni prišlo do izvolitve glavnega odbora NSUR. Predsednik beogradske sekcije je g. dr. Mihajlo Jovanović, načelnik oddelka za državno računovodstvo v finančnem ministrstvu (in načelnik našega Glavnega Saveza, op. ured.), tajnik pa g. Živojin Đuričić. Hrvati še nimajo svoje sekcije.

Leta 1926. se je udeležil predsednik ljubljanske sekcije g. dr. Pitamic seje uprave CITI (Mednarodne Zveze DD), ki se je vršila 14. februarja 1926. v Parizu ter kongresa na Dunaju 6. do 8. septembra istega leta. Na Dunaju sta bila tudi dva beogradska delegata.

V letih 1927. in 1928. beogradska sekcija ni bila v korespondenci z glavno centralo v Parizu. Vsled tega je bilo prekinjeno tudi sodelovanje ljubljanske sekcije, ki je prej dobivala preko Beograda obvestila iz Pariza. Leta 1929. pa je stopila ljubljanska sekcija direktno v zvezo s centralo v Parizu in je poslala tudi svojega predsednika kot delegata iz Jugoslavije na 7. mednarodni kongres duševnih delavcev v Haag, ki se je vršil konec septembra 1929.

2. Mednarodna ZDD (CITI) je imela do zdaj, v sedmih letih, sedem mednarodnih kongresov DD. V letih 1923., 1925. in 1927. je bil ta kongres v Parizu. Drugi l. 1924. v Pragi, četrty l. 1926. na Dunaju, šesti l. 1928. v Varšavi, sedmi l. 1929. v Haagu. Na te kongrese prihajajo zastopniki Zvez duševnih delavcev iz deset držav. Te so: Avstrija, kjer ima Zveza duševnih delavcev 120.000 članov, Bolgarija s 25.000 člani, Finska s 12.000 člani, Francija s 140.000 člani, Anglija s 450.000 člani, Nizozemska s 16.000 člani, Poljska s 140.000 člani, Rumunija s 100.000 člani, Češko-slovaška s 160.000 člani ter Jugosla-

vija, ki kot državna zveza formalno še ni organizirana, in jo je faktično zastopala njena ljubljanska sekcija s okroglo 3300 člani.

Na zadnjih mednarodnih kongresih je imela tudi Nemčija svoje zastopnike duševnih delavcev (Arbeitsgemeinschaft der freien geistigen Berufe in Schutzkartell der deutschen Geistesarbeiter) ter Danska, kjer se snuje taka zveza. Zanimajo pa se za to Mednarodno ZDD tudi Urugvaj, Kitajska in Japonska.

Zveze duševnih delavcev skušajo izboljšati v svojih državah materialno, moralno in socialno stanje svojih članov z vplivanjem na zakonodajo. V Parizu je ta zveza v stalnih stikih s poslanci senata in člani poslanske zbornice, ki so iz vrst duševnih delavcev in ima z njimi redne mesečne sestanke. Češka zveza vrši enak posel z intervencijami, v l. 1929. je intervenirala pri kompetentnih ministrstvih, n. pr. za izboljšanje uradniških plač in napredovanja, za izboljšanje zavarovanja uradnikov v slučaju bolezni, za izboljšanje zdravstvenih razmer v uradih, za zvišanje draginjskih doklad. Državne zveze se dalje zanimajo za nove kulturne pojave kakor radionizacija, filme, šolske reforme in izražajo svoja mnenja ali zahteve na kompetentnih mestih. Na Poljskem je ZDD imela pri volitvah celo svojo volilno listo. V zadnjem času se duševne zveze potegujejo zlasti za to, da dobe njihove države zavod v univerzitetnem mestu v Parizu.

Mednarodna zveza DD s sedežem v Parizu pa skuša dosežati svoj namen zlasti s tem, da vpliva na mednarodno zakonodajo po Društvu narodov v Ženevi. Dosegla je dosedaj tudi že toliko, da so ji odprta vrata v Mednarodni urad dela (BIT) in da je zastopana pri raznih mednarodnih komisijah.

Ker je bil Mednarodni urad dela (BIT) ustanovljen bolj za ročne delavce in se ni dovolj oziral na zahteve intelektualnih delavcev, se je Mednarodna ZDD obrnila na Društvo narodov in to je ustanovilo Mednarodno komisijo intelektualne kooperacije (Commission Internationale de Cooperation Intellectuelle). Ta ima v Parizu svoj Mednarodni institut International de Cooperation Intellectuelle. V tej komisiji so od svojih držav poslani zastopniki. Kot štiriinštirideseta po številu je bila nedavno tudi Jugoslavija sprejeta za članico tega instituta. Od jugoslovanske vlade poslan zastopnik je grof Lujo Vojnovič, brat nedavno umrlega pesnika Iva Vojnovića. Ravnatelj tega Mednarodnega instituta intelektualne kooperacije pa je gosp. Luchaire. Ta komisija in urad sta oficijelni organ Društva narodov, in torej nekaj drugega kakor Zveza duševnih delavcev, ki je privatna ali prostovoljna.

gled in vlak odrdra proti Dunaju. Ogled mesta po mili volji. Razdeljeni v skupine se porazgubimo po vlemestu. Vsekakor si ogledamo vsi Schönbrunn, del Ringa in Prater. Veliko je mesto, a premalo časa smo tu, da bi si ga lahko vsaj v grobih potezah ogledali. Vse je za nas novo: promet, palače, ulice, reklama, vrtovi in menežarija v Schönbrunnu, Prater s svojim Riesenradom, vrtiljaki, liliputansko železnico, jahalnice itd., itd. Ves dan rosi, zvečer se po odhodu našega vlaka vlije močna ploha. Naj le lije, saj je naše turneje konec in naši mošnjički postajajo tudi suhi.

Ljubljana! Res smo videli velika mesta, večja od naše dolge vasi, a vendar smo veseli, ko spet zagledamo Grad. Kratko slovo na ljubljanskem kolodvoru, železničarska godba »Sloga«, govori, znani obrabi in že se trudni koledniki razkropimo na svoje domove.

S seboj prinašamo mnogo vencev, srca polna ljubezni do svoje domovine in češkoslovaške republike, pozdrave severnih bratov in sester ter novo in večje veselje do lepe jugoslovanske narodne in umetne pesmi!

Mednarodni urad dela (BIT) je od Društva narodov neodvisen v praksi, plačan od držav, ki so v njem zastopane in se je briga v začetku samo za ročne delavce. Na pritisk Mednarodne ZDD pa je ustanovil ta Mednarodni urad dela »Posvetovalno komisijo duševnih delavcev« (Commission consultative des Travailleurs intellectuels) ter izjavil, da je kompetenten za vse kategorije delavcev, torej tudi za duševne delavce.

V tej »Posvetovalni komisiji DD« so trije člani od administracije »Mednarodnega urada dela« (BIT), dva člana od prej omenjene Mednarodne komisije intelektualne kooperacije ter zdaj še štirje člani MZDD (CIT). K temu članom so še pripuščeni od časa do časa drugi člani mednarodnih organizacij duševnih delavcev. Omenjeni štirje delegati MZDD pri tej Posvetovalni komisiji so bili za zadnje dve leti Francoz Galli, Anglež Lathan, Čeh Brdlik in Poljak Rygier.

3. Zveza duševnih delavcev v posameznih državah ni združenje posameznikov, ampak zveza društev posameznih intelektualnih poklicev. Čim več društev je v kaki zvezi, tem več vpliva ima zveza pri zakonodaji. Zveza pa ne dela samo v prosep vseh

intelektualcev sploh, marveč tudi za posamezne poklice, katerih društva so pri njej včlanjena. Tako uživajo posamezni poklici podporo vseh ostalih poklicev po principu društvene solidarnosti. Ta včlanjena društva volijo po svojih delegatih odbor, ki vodi zvezo z odgovornostjo pred temi delegati.

Zveza duševnih delavcev v Sloveniji šteje sedaj 17 včlanjenih društev, in sicer: 1. Udruženje visokosolskih nastavnikov, 2. Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani, 3. Društvo Slov. Pravniki, 4. Udruženje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov, 5. Udruženje železniških činovnikov v Jugoslaviji, 6. Udruženje jugoslovanskih oblikujočih umetnikov, 7. Društvo slovenskih sodnikov, 8. Društvo poštnih konceptnih in tehničnih uradnikov, 9. Odvetniška zbornica, 10. Profesorsko društvo, sekcija Ljubljana, 11. Društvo drž. pisarniški uradnikov za Slovenijo, 12. Društvo finančnih konceptnih uradnikov, 13. Društvo duhovnikov Vzajemnost v Ljubljani, 14. Jugoslov. udruženje novinarjev, sekcija Ljubljana, 15. Slomškova družba, 16. Društvo slovenskih književnikov, 17. Zdravniško društvo v Mariboru.

(Dalje prihodnjič.)

Omejitev pravice do draginjskih doklad.

Po določbi člena 16. odločbe ministrskega sveta od 8. oktobra 1924., D.R. št. 107.201 nimajo pravice do draginjskih doklad tisti upokojenici in tiste upokojenke, ki imajo bodisi od lastnega premoženja ali od osebnega dela vsaj 3000 dinarjev dohodka na mesec in pa tisti, ki izvršujejo samostojen obrat ali svobodni poklic (kakor n. pr. odvetniki, zdravniki, inženjerji), to pa ne glede na višino dohodka. Izvzeti so le upokojenici(ke), ki z zdravniškim spričevalom dokažejo, da so zaradi starosti in telesne nesposobnosti nezmožni za delo in pa vsi, ki so stari nad 65 let.

Kot je iz prednjega razvidno, se po ti odločbi razni dohodki različno upoštevajo. Tako n. pr. upokojenec, ki ima malo branjarjo ali podzelsko trafiko, izgubi draginjske doklade, ker vodi samostojen obrat — višina čistega dobička pa tu ni odločilna. Doklade pa ne izgubi upokojenec, ki ima recimo večnadstropno stanovanjsko hišo, če mu donáša čistega samo 2999 dinarjev na mesec. Prav tako tudi upokojencu-odvetniku ali zdravniku ne pritiče draginjska doklada, če izvršuje prakso, oziroma če je le k izvršenju oblasti pripuščene, to pa ne glede na dohodke, ki mu jih izvrševanje prakse donáša. Zato so možni slučaji, da upokojenec-branjevec dejanski manj zasluži, nego bi znašala pripadajoča mu draginjska doklada, vendar le-te ne prejema.

Dogajali so se zato čisto slučajno, da so upokojenci, ko so uvideli, da jim njihov obrat ali pa izvrševanje

svobodnega poklica malo donáša, morda še manj, nego bi znašala draginjska doklada, odložili obrtno dovoljenje, oziroma prepisali obrat na ženino ime, sami pa zaprosili za vnovično nakazovanje draginjskih doklad.

V konkretnem slučaju je neki upokojenec na deželi vodil malo kmečko gostilnico, zvezano z branjarjo in prodajo tobaka na drobno. Ker mu je bivša ljubljanska delegacija ministrstva za finance zato po 2. odstavku 16. člena v uvodu navedene odločbe ministrskega sveta ustavila izplačevanje draginjske doklade, je sam opustil vse tri obrate in vrnil obrtni list, oziroma prodajno dovoljenje. Precej nato je za iste obrate zaprosila njegova žena, ki je tudi dobila naprošena obrtna dovolila. Navzlic temu, da je upokojenec odložil svoje obrtne pravice, mu finančna delegacija ni nakazala draginjske doklade, češ, da je smatrati njegovo ravnanje za poskus izigravanja predpisov.

Proti temu odloku se je prizadeti pritožil na finančno ministrstvo, ki je njegov priziv zavrnilo s isto utemeljitvijo. S tem, da je obrtna dovoljenja on odložil in si jih je preskrbel, žena, se ni dejanski v gmožnem stanju pritožnika nič spremenilo in je zato treba ta čin smatrati za poskus, da se obide striktna določba cit. člena. Zato je odlok, da se mu vseeno draginjska doklada ne prizna, dasi je formalno odložil obrtna dovoljenja, utemeljen.

D.

Vestnik.

Konstituiranje odbora Zveze. V četrtek dne 8. maja 1930., ob 8. uri zvečer se je vršila prva seja novoizvoljenega odbora »Zveze« v društevskih lokalih. Izvoljeni so bili za načelnika g. Makso Lilleg, višji davčni upravitelj v pok. in častni odbornik Zveze, za l. podnačelnika g. Andrej Skulj, oblastni šolski nadzornik, drugo mesto podnačelnika je ostalo rezervirano, za tajnika g. Joža Bekš, višji davčni kontrolor, za njegovega namestnika g. Anton Fakin, ravnatelj meščanske šole, za blagajnika g. Ignacij Rus, sreski tajnik in za njegovega namestnika g. Fran Petrovčič, vodja zemljiške knjige. — Načelstveni odsek sestavljajo po soglasnem sklepu odbora seje: načelnik, oba podnačelnika, tajnik, blagajnik in urednik Zvezinega glasila.

Uvrstitev banovinskih središč v I. draginjski razred. Predsednik ministrskega sveta je izdal dne 23. aprila 1930. odločbo št. 19.400/I., s katero se 2. odstavek člena 2. odločbe ministrskega sveta o draginjskih dokladah 1. aktivnih uslužbencev od 17. aprila 1924., št. 42.300 in 2. upokojencev od 8. oktobra 1924., št. 107.201, ki je bil

spopolnjen že z odločbo št. 1747/I. od 22. januarja 1930., dopolni tako, da se uvrste v prvi razred draginjskih doklad sledeča mesta: Beograd, Zemun, Ljubljana, Zagreb, Sušak, Banja Luka, Split, Sarajevo, Cetinje, Novi Sad, Niš in Skoplje. V I. draginjskem razredu so torej vsa mesta, kjer so sedeži banov. — Ta dopolnilna odločba velja od 1. aprila 1930. dalje, kar je v nji sami izrečno povedano.

Udruženje monopolskih uradnikov in uslužbencev ima svoj redni letošnji občni zbor dne 8. in 9. junija v Beogradu. — Uprava državnih monopolov je dovolila vsem svojim namščencem, ki so člani Udruženja, dva dni dopusta (ne všteti potovanja), da se morejo udeležiti obnega zbora.

Udruženje jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev, oblastni odbor v Ljubljani, ima v nedeljo dne 11. maja 1930. svojo redno skupščino, ki se bo vršila v dvorani okrog nega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, Miklošičeva cesta. Začetek ob 8. uri.

Obleke kemično čistil, barva, plisir in lika tovarna J. O. S. REICH.

velike gostoljubnosti gospoda konzula in njegove kleti.

Zvečer posetimo Narodni divadlo, v katerem poslušamo opero »Rigoletto«. Dirigira Ljubljancem znani dirigent g. Balatka.

Kratko slovo na brnskem kolodvoru nas loči od gostiteljev in že drdramo 5. aprila proti Bratislavi. Donava, topel in prijeten zrak, poleg tega pa misel, da priredimo tu svoj zadnji koncert, nam vlije novih moči. Koncert ne zaočaja za prejšnjimi, dasi so vsi pevci in pevke že izmučeni od dolgega pota. Naš koncert oddaja radio-oddajna postaja v Bratislavi po širnem svetu. Pred koncertom nas pozdravijo zastopniki Obce Pevecke Češkoslovenske, moški pevski zbor pa zapoje Smetanovo »Zdravico«. Koncertu prisostuje veliko število mladenk in mladeničev v slovaških narodnih nošah. Slavnostni banket se vrši v največjem hotelu Bratislavskem, v hotelu Carltonu, kjer je tudi naše prenočišče. Govor se vrsti za govorom, napitnice prezidentu Masaryku in kralju Aleksandru. Spomina vredne so besede bivšega župana: »Kristus je odrešil svet s svojim trpljenjem, Slovan ga bo pa s pesmijo!«

6. april, dan slovesa od bratske republike. Zadnji stisk rok, zadnji po-

Matineja za šolsko mladino. Pevski zbor učiteljstva UJU priredi v nedeljo 11. maja ob 11. uri v Ljubljani v dvorani hotela Union matinejo za šolsko mladino. Programi a 3 Din, ki bodo obenem služili kot vstopnice, so se prodajali minuli teden po šolah. Na matineji bodo šolski otroci ljubljanskih osnovnih šol vsako pesmico pred izvajanjem deklamirali. Uvodno predavanje pa bo imel poverjenik UJU g. Skulj. Isti program je zbor izvajal na matinejah po Češkoslovaški in ga je mladina sprejela z največjim navdušenjem. — Opozarjamo vse tovariše na to prvovrstno glasbeno prireditev za mladino.

Velika šolska razstava. O priliki desetletnice, odkar postoji UJU, se bo vršila v zvezi s redno skupščino učiteljskega združenja meseca avgusta velika šolska razstava v Beogradu. Pokazala bo razvoj in napredek narodnega šolstva v naši državi, delo in napore našega učiteljstva in dosežene uspehe. Ljubljansko poverjenstvo že marljivo zbira razstavno gradivo, da bo slika slovenskega šolstva popolna in točna.

Imenovanje v državni službi. Za uradniška pripravnika v 5. skupini II. kat. sta postavljena z odlokom ministrstva pravde Leskovšek Josip za jetnišnico okrožne sodnije v Celju in Melihen Valdemar za jetnišnico okrožne sodnije v Šibeniku, oba iz Maribora.

Pravica do dveh železniških legitimacij. V konkretnem slučaju je po pritožbi upokojenega drž. uslužbenca, ki je vojni invalid, izdala generalna direkcija državnih železnic v Beogradu pojasnilo št. 25.460 od 27. marca 1930., da pristoji pritožniku pravica samo do ene legitimacije, in sicer ali kot drž. upokojencu ali pa kot vojnemu invalidu, ker ena in ista oseba ne more sočasno biti v posesti in se posluževati dveh železniških legitimacij za 50% popust normalne voznine.

»Društvo zemljiškoknjižnih uradnikov in izprašanih aspirantov v Ljubljani«.

ljani. Občni zbor, ki se je vršil letos prvič izven Ljubljane dne 4. majnika 1930., v razpravni dvorani št. 17 okrožnega sodišča v Celju, je bil izredno dobro obiskan. Osebnost je bilo navzočih 50 članov, s pooblastili zastopanih pa 28. O poročilih predsednika, tajnika in blagajnika se je razvila zelo živahna, mestoma zelo ostra debata, v katero so ponovno posegli tovariši Meznarič, Ferencak, Rudolf, Kustrin, Miklič, Gostič, Bokalič, Miškoletič, Zherl in drugi. — Po končani debati in odobritvi poročil društvenih funkcionarjev, je bil na predlog pregledovalcev računov tov. Škerlavaja in Čampe podan odbor absolutorij. — Pri volitvah je bil izvoljen dosedanj predstnik tov. Fran Petrovič, v odbor pa tovariši: Podboj, Kustrin, Škerlavaj, Gostič, (Miklič, Grabnar, Zherl in Selko, kot namestniki pa tovariši: Vakselj, Tavzes, Marčič in Bestrova ter kot preglednika računov tovariša Čampa in Weberova.

»Učiteljska Samopomoč« ima zdaj 2450 članov, posmrtnina znaša 12.250 Din. Članski prispevek znaša zdaj za vsak smrtni slučaj po 5 Din.

Komisija za definitivno redakcijo pravilnika k zakonu o narodnih šolah je pričela 1. maja s sejami v prosvetnem ministrstvu v Beogradu. V komisijo je minister za prosveto pozval tudi g. Ivana Dimnika, urednika »Učiteljskega Tovariša« iz Ljubljane.

Javne telefonske govorilnice. V Ljubljani se že dalj časa prav neprijetno občuti pomanjkanje javnih telefonskih govorilnic, ki bi bile občinstvu proti primerni odškodnini ob vsakem času na razpolago. Ponovno se je že čulo, da se bo postavilo na raznih prometnih točkah v Ljubljani več telefonskih hišic, v katerih bodo nameščene avtomatske telefonske govorilnice. S tem bi bilo občinstvu, posebno pa poslovnemu svetu zelo ustrezno.

Radio-aparati v železniških vozovih. Generalna direkcija naših železnic je sklenila postopoma — kakor poročajo listi — namestiti v vseh vozovih brzih in poštinih vlakov radio-aparate. V enem vozu bo spre-

jemni radio-aparat z anteno na strehi, nad vsakim sedežem bo pa spoj in slušalke. Taksa za poslušanje bo znašala baje za prvih sto kilometrov vožnje 10 Din, za vsakih nadaljnjih sto kilometrov pa po 5 Din več. Listke za poslušanje bodo prodajali v vlaku sprevodniki.

»Zdravje«. Vsebinska 4. in 5. številke: Otrok in njegov apetit. Dr. Anči Konvalinka-Tavčar. Ob bolniški postelji. Dr. Karl Petrič. Hrana — vzrok bolezni. Dr. Ivo Pirc. Tuberkuloza dece. Dr. France Debevec. Mleko — naša hrana. Inž. Frid. Gerl. Nekaj o glavobolu. Dr. V. Meršol. Neumnost ne izumrje. Dr. Fr. Göstl. Nov način zdravljenja tuberkuloze. Za napredovanje izvoza našega sadja. Glasnik higijenskih ustanov. Urejuje dr. K. Petrič. Rešujemo svoj narod. Drobiž. Zdravstvena posvetovalnica. — Zanimivo in poučno revijo vsem drž. uslužbencem toplo priporočamo. Letna naročnina je nizka, znaša komaj 30 Din. List se naroča pri upravi »Zdravja«, Ljubljana, Zaloška cesta 2.

Zidanje carinarnice in kolodvorske pošte v Mariboru. Že lani smo poročali o načrtu, da se v Mariboru zgradi dve prepotrebni poslopji, in sicer za glavno carinarnico in za kolodvorsko ter carinsko pošto. Zaradi pogajanj o odstopu stavbišča, ki je železniška lastnina, se z gradnjo doslej še ni pričelo. Ker je baje tudi to sporno vprašanje zdaj povoljno rešeno, prično menda še letos zidati ti dve poslopji, v katerih bo tudi nekaj stanovanj za uslužbence.

20% kronske priznanice. Do dne 17. marca t. l. je bilo za odplačilo davčnih zaostankov skupno prevzetih za 87.522.562,59 Din kronskih priznanic in za 132.573.496,55 Din potrdil vojne škode.

Statistika prometnega osebja.

Po službenem glasilu prometnega ministrstva »Saobraćajni pregled« je bilo dne 1. novembra 1929. stanje

prometnega osebja v Jugoslaviji naslednje:

uradnikov	I. kategorije	777
"	II.	2398
"	III.	5728
zvaničnikov	I. kategorije	3298
"	II.	13976
služiteljev	"	2750

Skupaj . . . 28927

Razen tega pragmatičnega osebja je v prometni službi še približno 46.000 (46.783) uslužbencev, ki so začasno ali pogodbeno nastavljeni. To število se seveda stalno menja, kakor to službena potreba zahteva.

Po razdelitvi na posamezne vrste prometne službe, oziroma na službeni kraj, je bilo dne 1. novembra 1929. uslužbenstvo prometnega ministrstva takole razporejeno:

v prom. ministrstvu samem	36
pri generalni direkciji in direkcijah	75.014
rečna plovba	2.318
uprava pomorstva in rečnega prometa	402
direkcija pomorskega prometa v Splitu	48

Skupaj torej . . . 78.251

stalnih in začasnih uslužbencev.

DROBTINE.

Pomni, da moraš govoriti s slaboslušnimi glasno — pa ni treba kričati —, razločno, počasi in tako, da more dotičnik tvoje besede obenem brati s tvojih ust.

Na raku umre v Nemčiji na leto povprečno 60.000 do 70.000 ljudi. Od teh umreta dve tretjini samo zato, ker so prišli prepozno k operaciji.

Slavni zdravnik starega veka Hipokrat (460—364 pred Kr.) je dejal: Potrebna je napotila človeka, da je postal in znašel vedo o zdravljenju.

(Iz »Zdravja« Ljubljana).

Kr. dvorni dobavitelj
ANTON VERBIČ, Ljubljana
Delikatese Špecerija
Solidna postrežba, zmerne cene.

Veletrgovina
A. ŠARABON
V LJUBLJANI
priporoča špecerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. Raznovrstno rudniško vodo.

Ivan Perdan nasl., Ljubljana
Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga.
Glavni založnik Ciril in Metodovih vžigalic.
Najnižje dnevne cene! Postrežba točna in solidna.

Telefonska številka 2412 Štev. pošt. hran. 11.165
Vzajemna posojilnica v Ljubljani
t. z. z. o. z.
Miklošičeva cesta 7
v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo zalogo
dežnikov ter sprehajalnih palic

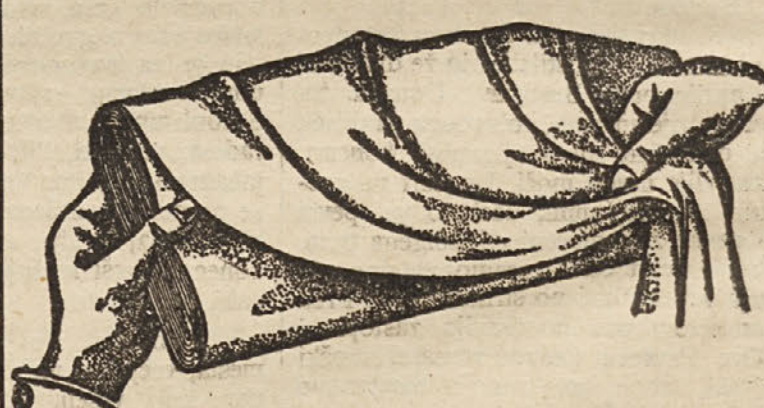
Priporoča se
I. ČERNE
Ljubljana, Dunajska cesta 28
Zaloga pohištva in tapetništvo.

Priporočamo trdko
M. Tičar, Ljubljana
za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin.

Miroslava Leitgeb
Ljubljana, Jurčičev trg 3.
Strojno in ročno vezenje zaves, pregrinj, perila in oblek v najsolidnejši izdelavi.
Kupujte svoje potrebščine le pri trdkah ki inserirajo v »NAŠEM GLASU«

Specijalna trgovina ščetarskih izdelkov
priporoča tudi svojo veliko izbiro spominskih izdelkov, galanterijo in parfumerijo
M. Mihelič
Ljubljana, Šelenburgova ulica

Modna in manufakturna trgovina za moške in ženske
Nudi vse potrebščine za krojače in šivilje, razne vence in cvetlice, opreme za neveste in novorojenčke. — Velika izbira ženskih rut.
ČEŠKUTI & ZAJC
„POD VELBOM“
LJUBLJANA, Stari trg 3.

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Velika izbira češkega in angleškega sukna.

C. J. HAMANN
Ljubljana
Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest in novorojenčkov, perja, modnih potrebščin - Predtiskarja modernih ročnih del.